

IN MY EAR,
YOUR VOICE
STILL FLICKERING

Volume 3

Bên tai tôi, giọng người vẫn chòn vòn

Edited by Paul Christiansen + Hannah Hoàng

Paul Christiansen earned his MFA at Florida International University and currently resides in Saigon where he works as content director for Saigoneer. He is the author of the forthcoming *Beneath Saigon's Chò Nâu* (Phương Nam Publishing House), a bilingual collection of essays translated by Trần Thị NGH and co-editor of *A Rainy Night in the City* (Hanoi Publishing House), a bilingual anthology of short stories.

Hannah Hoàng is an illustrator and designer from Saigon, Vietnam. She started drawing when she was 4. At first it was just doodles to pass the time, then it became a hobby, and a big part of her identity (and also a job that feeds her and her adorable cat Mỡ).

Growing up in the ever-fast changing pace of Saigon, she's very grateful to see the illustrator community here has grown, from an almost non-existent profession a decade ago, to a bustling young community with artists all over the country. To her, drawing and viewing good arts is not just a pleasure, but also a chance to be playful and connect with her inner child.

Paul Christiansen tốt nghiệp chương trình thạc sĩ tại Florida International University và hiện đang sinh sống tại Sài Gòn, nơi anh đảm nhận công tác định hướng nội dung cho Saigoneer. Anh là tác giả của tựa sách sắp xuất được xuất bản, *Dưới Tán Chò Nâu Sài Gòn* (NXB Phương Nam), một tuyển tập tiểu luận song ngữ do Trần Thị NGH biên dịch. Anh cũng là đồng chủ biên của *Một Đêm Mưa Thành Phố* (NXB Hà Nội), một tuyển tập truyện ngắn song ngữ.

Hannah Hoàng là một nghệ sĩ minh họa và nhà thiết kế đến từ Sài Gòn. Cô bắt đầu vẽ khi mới 4 tuổi. Ban đầu, cô chỉ vẽ nguệch ngoạc để tiêu khiển, nhưng sau đó, việc vẽ đã trở thành một sở thích và một phần danh tính của cô (và một công việc mà Hannah dùng để nuôi thân và chú mèo Mỡ đáng yêu).

Lớn lên ở Sài Gòn — một thành phố không ngừng phát triển, cô rất hạnh phúc khi thấy cộng đồng họa sĩ minh họa nơi đây dần lớn mạnh, từ một lĩnh vực gần như không tồn tại cách đây một thập kỷ, trở thành một cộng đồng trẻ, năng động với các tài năng từ khắp cả nước. Với cô, việc vẽ và chiêm ngưỡng các tác phẩm nghệ thuật không chỉ mang lại niềm vui, mà còn là cơ hội để cô kết nối với cái tôi tinh nghịch, hồn nhiên như đứa trẻ trong tâm hồn.

Table of Contents

Editor's Note // 4

VOLUME 1

Phan Nhiên Hạo

A Guitarist in Exile / *Người chơi đàn lưu vong*

Dạ Ngân

White Pillows / *Nồi niêm gối trắng*

Khải Đơn

Moon Season / *Mùa trăng*

Nguyễn Phan Quế Mai

My Father's Bàng Tree / *Cây bàng của cha*

VOLUME 2

Quyên Nguyễn-Hoàng

New Year Postcard / *Bưu thiếp năm mới*

Andrew Lam

The Shard, The Tissue, an Affair / *Mảnh vỡ, Khăn giấy, Một chuyện tình*

Nhã Thuyên

which orientation with sea / *hướng nào với biển*

VOLUME 3

Thu Uyên // 6

The Ground / *Nền đất*

Dao Strom // 12

we breathe and breathing is (an) a|synchronous music, every body needs the air

Linh San // 21

On a Bird that Doesn't Fly Away / *Về một loài chim không bay đi*

Trần Thị NGH // 26

G for Ground Floor, M for Majorum / *Leo xuống tầng trệt*

Editor's Note

Doing justice to the full breadth of contemporary Vietnamese literature and art would require volumes and fill galleries. “In My Ear, Your Voice Still Flickering // Bên tai tôi, giọng người vẫn chòn vòn,” attempts to give the smallest hint of the many styles and subjects explored by Vietnamese writers, painters, and illustrators today.

The eleven stories and poems in this zine reflect just a few of the exemplary writers born in Vietnam who are currently working in different genres to explore a wide range of themes. They come from numerous generations, regions and backgrounds and focus on familiar topics as well as those that may receive less global attention in translation but are no less profound or prominent in Vietnam.

In accordance with patterns of migration and adaptation, some of the writers now live outside Vietnam and work beyond their native language. Some translated their own pieces from or into Vietnamese and others collaborated with translators. It was essential to include both languages in this publication out of respect for what cannot be translated and to honor original artistic visions while exploring the virtues of translation.

The artwork accompanying the writing was curated by Hannah Hoàng and aims to provide a similar variety of styles and histories. Rather than illustrating the pieces, the Vietnamese artists were encouraged

Đôi lời từ biên tập viên

Thật khó để có thể chứa đựng và phản ánh toàn diện bề dày của văn học nghệ thuật đương đại Việt Nam chỉ qua việc tổng hợp và trưng bày đơn thuần.

Tuy nhiên, “In My Ear, Your Voice Still Flickering // Bên tai tôi, giọng người vẫn chòn vòn” vẫn được sinh ra nhằm khắc họa phần nào những chủ đề, chủ thể mà các nhà văn, họa sĩ và nghệ sĩ minh họa khám phá qua thực hành nghệ thuật của mình.

Tuyển tập mười một tác phẩm truyện ngắn và thơ sau đây giới thiệu một số cây bút xuất sắc đến từ Việt Nam. Qua sự thể nghiệm trong những thể loại riêng biệt, họ mang đến những góc nhìn rất mới và đa dạng về các chủ đề. Dù đến từ những thế hệ, vùng miền và hoàn cảnh khác nhau, họ cùng hướng ngòi bút của mình đến những đề tài quen thuộc nói chung, cũng như những đề tài nổi bật ở Việt Nam nhưng chưa nhận được sự chú ý của ngành xuất bản thế giới nói riêng.

Một số tác giả hiện đang sinh sống và làm việc ở các quốc gia ngoài Việt Nam, và sử dụng những ngôn ngữ tương ứng cho việc sáng tác. Số khác đã tự mình hoặc đã phối hợp với những dịch giả khác để cho ra đời bản dịch tiếng Việt của các tác phẩm.

Chúng tôi cảm thấy cần phải có sự hiện diện của cả hai ngôn ngữ trong ấn phẩm này, một phần vì có những ý nghĩa không thể diễn giải được hoàn toàn bằng ngôn ngữ còn lại, một phần vì chúng tôi muốn tôn trọng những hình dung nghệ thuật của bản gốc, cũng như những

to create original pieces “inspired by” or “in response to” the texts in hopes of compelling the painters and illustrators to approach their processes in new and exciting ways while bringing unique insight and perspectives to the texts.

We sincerely wish that “In My Ear, Your Voice Still Flickering // Bên tai tôi, giọng người vẫn chồn vờn,” provides readers with a peek into the creative energies flowing within and from Vietnam and encourage further exploration of Vietnamese literature and art.

Paul Christiansen
Saigon, April 9, 2022

giá trị nghệ thuật mới có thể sinh ra từ bản dịch.

Những hình ảnh minh họa cho tuyển tập, được tuyển chọn và sắp đặt bởi Hannah Hoàng, cũng mang tính đa dạng về phong cách và đề tài như các sáng tác văn và thơ. Các họa sĩ và nghệ sĩ minh họa được khuyến khích tạo nên một tác phẩm nguyên bản của riêng mình — xem văn bản gốc như “một nguồn cảm hứng” hoặc “một lá thư cần hồi đáp” — qua đó mang đến một cách tiếp cận thú vị, một cái nhìn cận kề, và một luồng quan điểm độc đáo khác vào mục lục của tuyển tập.

Chúng tôi mong rằng “In My Ear, Your Voice Still Flickering // Bên tai tôi, giọng người vẫn chồn vờn,” sẽ giúp độc giả phần nào hiểu hơn về nguồn tài nguyên sáng tạo đang cuộn chảy khắp trong và ngoài Việt Nam, qua đó thúc đẩy họ khám phá nhiều hơn nữa về thế giới văn học và nghệ thuật này. .

Paul Christiansen
Sài Gòn,
ngày 9 tháng 4 năm 2022

The Ground

By Thu Uyên
Art by Minh Phương

Nền đất

By Thu Uyên

“All that good English and you can’t cut a kohlrabi?”

Nhi turns around to see bà ngoại standing by the garden’s gate, arms folded in front of her stomach. The girl tries to half-smile, her temples damp with sweat, legs starting to ache, unfamiliar with squatting. This assignment would probably take longer than she thought.

In Nhi’s hands, the iron knife feels foreign. Its rugged handle, the black blade regularly sharpened, gleaming under the sun with the pride of a long-lived tool. Far different from those plastic-handled knives she is used to at home. Bà ngoại calls this one the Hawk. She watched a documentary on TV once - a program called “Discover the Animal World” - where hawks could kill their prey neatly in one go.

Nhi tries to pull the blade out of the kohlrabi’s flesh, stumbling on her feet. Such a huge kohlrabi, this is the biggest one she’s ever seen. The point was to aim right between the bulb and its root underground but Nhi raised her arm too early, her left hand not firm enough on the leaves as she positioned the plant in place. For a moment, she considered holding the knife higher, closer to its blade. But remembering bà ngoại’s words about how fast the Hawk could “smell meat,” she shakes her head.

“Tiếng Anh giỏi thế mà không cắt nổi củ su hào à?”

Nhi quay lại phía sau và thấy bà ngoại đứng bên cửa mảnh vườn, hai cánh tay khoanh trước bụng. Chỉ biết cười trừ, con bé cảm nhận mồ hôi rịn ra hai bên thái dương, đôi chân ngồi xổm không quen bắt đầu biết mỏi. Nhiệm vụ được giao này chắc sẽ mất nhiều thời gian hơn dự tính.

Cảm giác về con dao sắt trên tay thật lạ lắm. Phần chuôi thô ráp trong lòng bàn tay phải, phần lưỡi đen đã mài sắc, quắc lên dưới ánh mặt trời vẻ kiêu hãnh của thứ đồ dùng có lịch sử, khác hẳn những con dao tay cầm nhựa Nhi vẫn quen dùng ở nhà. Bà ngoại gọi nó là con Diều Hâu. Trong bộ phim tài liệu trên ti vi bà từng xem — chương trình “Khám phá thế giới động vật” — diều hâu có thể kết liễu gọn con mồi chỉ bằng một cú phi.

Nhi vụng về rút lưỡi dao ra khỏi phần thịt su hào lở chặt phải, hai bàn chân chao đảo trên nền đất. Củ su hào to thật, con bé chưa thấy củ to hơn bao giờ. Đáng lẽ mục tiêu ban đầu là ngắm đúng điểm mốc hoàn hảo nổi thân củ và phần rễ già trong lòng đất, nhưng Nhi đã đưa tay lên hơi vội, cánh tay trái không đủ vững để giữ chặt phần lá già bên trên và cố định vị trí củ. Trong giây lát, con bé cân nhắc việc nhích tay gần hơn về phía phần lưỡi, nhưng bà đã dặn rằng con Diều Hâu của bà rất “thèm thịt” nên Nhi lắc nhẹ đầu, từ bỏ ý định.

“I can try to aim again after pulling out the blade. I’ll do it right this time. The kohlrabi will just look a bit ugly when I bring it back to the kitchen, and mom will make a comment about that.”

The blade is out eventually, ready for its second trial. This time, she succeeds after two presses. Nhi puts the now-detached kohlrabi into the red basket and stands up, wiping soil off her hands as she heads out of the garden. Bà ngoại still stands by the gate. Now her mouth is shaped like a smile.

“My salted egg superman! Let’s go make lunch.”

Cooking is simple with the three of them. So used to preparing abundant food for the men in their lives, bà ngoại and Nhi’s mother do not eat extravagantly themselves. After twenty minutes, they sit around the old kitchen table with a plate of fried shrimp and a bowl of thịt kho that bà ngoại made yesterday, stored inside her fridge. Steam rises from their pot of canh – boiled kohlrabi, blends with the summer noon’s blistering air. Bà ngoại takes an egg from the thịt kho with her chopsticks to put it in Nhi’s rice bowl.

“Nhi passed the district round of the English competition, mom,” her mother says. “Next month is the city round.”

Bà ngoại hums, words of support for her granddaughter soon shift into comments about the food on their table. Nhi thinks about next month. She must stay

‘*Ngắm lại sau khi rút dao ra là được. Chỉ cần rút dao ra rồi mình sẽ làm đúng thôi. Cù su hào bị chém vào trông hơi xấu thật, và đi vào bếp thế nào mẹ cũng có một màn bình luận ra trò. Nhưng đành vậy.*’

Lưỡi Điều Hâu sớm được lấy ra khỏi thân củ, sẵn sàng cho lần chặt thứ hai. Lần này, con bé thành công sau hai nhát chém. Nhi đặt củ su hào đã lìa hẳn rễ vào chiếc rổ nhựa đỏ bên cạnh và đứng dậy, phui đất dính trên tay rồi bê rổ lên, tiến ra phía ngoài vườn. Bà ngoại vẫn đứng bên cánh cửa nửa chờ Nhi bước lại gần. Miệng bà nở một nụ cười.

“*Siêu nhân trứng muối thế chứ! Giờ đi nấu cơm ăn thôi.*”

Bữa trưa chỉ có ba người nên việc nấu nướng cũng giản đơn. Quá quen chuẩn bị nhiều món phức tạp cho những người đàn ông trong đời họ rồi nên bà ngoại và mẹ Nhi không ăn uống cầu kì. Chưa đầy hai chục phút, cả ba đã ngồi xuống quanh chiếc bàn bếp cũ. Trên bàn có một bát thịt kho bà làm sẵn từ mấy ngày trước còn trữ trong tủ lạnh, một đĩa tép rang mỡ. Hơi nóng từ nồi canh su hào luộc bốc lên, hòa vào cái nực nội của buổi trưa hè. Cầm đũa lên tay, bà ngoại gắp một quả trứng trong bát thịt kho bỏ vào bát Nhi.

“*Nhi vượt qua vòng thi quận môn tiếng Anh rồi bà ạ,*” mẹ nói. “*Tháng tới sẽ thi vòng thành phố.*”

Bà ừ nhe, mấy câu động viên con bé sớm chuyển thành bình luận về những món ăn trên bàn. Nhi nghĩ về cuộc thi tháng sau. Phải vững vàng và kết liễu bài thi gọn ghẽ trong một lần,

determined and kill that test in one go, like the Hawk. Get an award, two points extra for the high school entrance exam next summer.

And then, what?

As she and her mother are in their car again, driving back to the city, Nhi remembers bà ngoại's words. She retells what happened at the garden.

Her mother laughs, her right hand lightly tapping the steering wheel.

“But, you still have to be good at your English.”

In her sweaty palms, Nhi could still trace the Hawk's weight, the sharp second of her first skewed aim. Compared to cutting vegetables, she's better at studying; English - she's good at that. Still, sometimes Nhi feels muddy about studying. Sometimes she can't feel the heavy weight of a bad grade.

Their blue car crosses a railroad, entering a highway. In the front, a nhạc vàng song is playing on her mother's phone, the song Nhi has heard so many times but never knows the title.

như con Diều Hâu. Giật lấy giải thưởng, ăn điểm cộng cho kì thi lên cấp III vào mùa hè tới. Rồi sao?

Chỉ khi đang trên ô tô cùng mẹ quay về thành phố, Nhi mới nhớ lại lời bà ngoại. Con bé kể cho mẹ nghe câu chuyện lúc ở vườn.

Mẹ bật cười, tay phải vỗ nhẹ lên vô lăng.

“Nhưng mà con vẫn phải giỏi tiếng Anh mới được.”

Sức nặng của Diều Hâu còn hằn trong lòng bàn tay ướt mồ hôi của Nhi: khoảnh khắc xuống dao ngắt ngải, nhất chém lệch đầu tiên. Học có vẻ dễ hơn là cắt rau củ, nhất là học tiếng Anh. Nhưng đôi khi Nhi thấy mù mờ về chuyện học. Đôi khi, con bé không cảm nhận được sức nặng của một bài kiểm tra bị điểm kém.

Chiếc ô tô xanh chạy qua ray sắt, rẽ vào đường cao tốc. Trong xe, điện thoại của mẹ Nhi đang phát một bài hát nhạc vàng trên loa - bài hát Nhi đã nghe bao nhiêu lần nhưng chưa từng biết nhan đề.

Art by Minh Phương

Thu Uyên (b. 1996) graduated from Kalamazoo College with a Critical Ethnic Studies major. She's currently curating a Vietnamese folio for *PANK Magazine*, and trying to write: precioussummer.wordpress.com

Thu Uyên (sn 1996) tốt nghiệp tại Kalamazoo College chuyên ngành Nghiên cứu Dân tộc (Critical Ethnic Studies Major). Cô hiện đang là giám tuyển phân mảng tiếng Việt cho tạp chí PANK, và đang thử sức với viết lách tại : precioussummer.wordpress.com

Minh Phương loves to draw illustrations for children's and picture books. Being able to recreate beautiful and little things in life through her drawings makes her incredibly happy, and she wishes for others to feel the same. She hopes to challenge herself with more titles in the future.

Minh Phương Minh luôn thích được vẽ minh họa sách , picture book trẻ em. Được vẽ những điều tươi đẹp , nhỏ bé quanh cuộc sống luôn khiến mình hạnh phúc và mình cũng muốn người xem nhìn được điều đó. Cô hy vọng thời gian có thể thử sức thêm với nhiều cuốn sách khác trong thời gian tới.

**we breathe and breathing is (an) a|synchronous music,
every body needs the air**

By Dao Strom
Translated by Vi Ki Nao
Photo courtesy of Dallin Patterson

Mảnh vỡ, Khăn giấy, Một chuyện tình

By Dao Strom

This poem contemplates plurality and collectivity and the element of air. I am writing this in June 2020, at a time of much unrest, uncertainty, and anxiety in our nation due to COVID-19 and the Black Lives Matter protests against police brutality in the wake of George Floyd's murder. In contemplating how all of these events are coalescing, I began to see that the element of air—of breathing: the risks of it and the rights of it—plays a definitive role. One might say that our nation's systems are not breathing freely or effectively, that the vital element of air is being cut off, toxified, denied to fatal proportions. This poem as an artwork is meant to contemplate a collective breathing, and to evoke its asynchronous yet inherent, polyphonic music.

My intention is to write this poem from the present moment, aware of inequities and calamities of the past, while also looking forward to offer—and open up—a question toward the future and how we will “read” it (and, by extension, create it). The poem's visual layout is meant to be both spacious and fluid, with lines that may appear to move disjointedly across the space yet compel us to make sense of their jagged and asymmetric rhythms; and with arrangements of the letterforms that, when viewed from a distance, should create a larger textural pattern that has a visual as well as linguistic impact. The layout of this artwork should promote an elasticity as to how the reader chooses to read it.

Bài thơ sau được tôi dành để chiêm nghiệm về tính đa chiều và đồng bộ của không khí. Tôi viết nó vào tháng 6 năm 2020, thời điểm nước Mỹ chìm trong biến động, lo âu cũng như bất ổn xã hội từ các cuộc biểu tình vì đại dịch COVID-19, cũng như từ phong trào Black Lives Matter — nhằm phản đối các hành vi bạo lực của cảnh sát sau cái chết của George Floyd. Khi ngắm xem liệu có mối liên kết nào giữa những sự kiện này, tôi nhận ra rằng không khí — và hơi thở: quyền để được thở, đấu tranh với hiểm nguy để thở — đều là những tác nhân rất lớn. Có thể nói, nước Mỹ và người Mỹ đang mất quyền được thở một cách tự nhiên và tự do; nguồn không khí nuôi sống quốc gia dường như đang bị bóp chẹt, đầu độc, kiểm soát đến mức biến thành vết thương chí mạng. Bài thơ này như một tác phẩm nghệ thuật nhằm chiêm nghiệm một nhịp thở chung, từ đó gọi lên thứ thanh âm không hài hòa nhưng giàu phức điệu.

Tôi viết bài thơ này từ góc nhìn của thời điểm hiện tại, vừa để ghi nhớ những bất công và đau thương của quá khứ, vừa để đưa ra — và mở ra — một câu hỏi về tương lai và cách chúng ta “hiểu” nó (và tạo ra nó). Về phần thị giác, bài thơ được sắp đặt vừa rộng rãi vừa linh hoạt, lời thơ như di chuyển rời rạc qua không gian của trang giấy, buộc người đọc chúng ta suy ngẫm sâu hơn về nhịp điệu góc cạnh, có phần không đồng đều sinh ra từ chúng; các dạng chữ cái đa dạng, khi nhìn từ xa, sẽ tạo ra một bức tranh lớn hơn, có tác động về mặt thị giác cũng như ngôn ngữ. Bố cục của tác phẩm nghệ thuật này giúp người đọc có thể diễn giải nó theo cách của riêng mình. Bài thơ được tạo thành từ cách mảnh ghép (bằng cả tiếng Anh và tiếng Việt)

The poem is made up of fragments (in both English and Vietnamese) and rearranges its own words and phrases to construct different meanings, different possible readings. My hope is that this stirs in the reader or viewer a sense of possibility and revelation that language—a single line or phrase—may convey multiple or even opposite meanings; for instance, the plurality of our “breathing” may be heard as “asynchronous” or as “a synchronous” music.

- Dao Strom

*được sắp xếp và liên kết lại thành những từ
và cụm từ mới để xây dựng những tầng nghĩa,
những cách hiểu khác nhau. Tôi hy vọng bài
thơ sẽ làm khơi dậy ở người đọc chút suy nghĩ,
chút khai sáng rằng biết đâu đấy, ngôn ngữ —
dù chỉ một dòng hoặc một cụm từ — cũng có
thể chuyển tải nhiều ý nghĩa, thậm chí những
ý nghĩa trái ngược nhau; chẳng hạn, như cách
“nhịp thở” của chúng ta là những thanh âm
vừa “đồng bộ” vừa “đối lập.”*

- Dao Strom

we breathe & breathing is

(an) a|synchronous music, yet every
body needs the air

mình thở & sự thở là

(một) à| đồng nhạc, tuy nhiên
ai cũng cần không khí

[we are] riven

tender &
tender-
riven

[mình] dinh tán

âu yếm &
âu yếm-
tán dinh

asked to know/ hear our roots—

we dove

into the revolving

polyphonic

{tender {timbre
{ether

hỏi để biết / nghe nguồn gốc của mình

mình nhảy vào

xoay quanh

đa âm

{âu yếm {đà
{hóa ê the

my response is to sing
to the inevitable terror
shake the terrible terrific
] air

harness the
ineluctable

phản ứng của tôi là hát
cho đến nỗi kinh hoàng không thể tránh khỏi
rung chuyển sự khùng khiếp tuyệt vời
] không khí

khai thác sự
o tránh khỏi

) i fill the rift with river
) i feel the rift
with river

) tôi đắp rạn nứt với con sông
) tôi cảm giác rạn nứt
với con sông

we breathe and breathing is an asynchronous music, yet every body needs the air
yet the air needs a music breathing and we synchronous breathe an every body (is)
is every music a body breathing needs
is every body a synchronous and yet we
every air we music needs a synchronous breathing body
we the air music body
needs breathe breathing is
yet the an &
the air yet is every body a breathing music and we breathe an synchronous
every music needs a body synchronous
every air needs a breathing music
we the air music body
needs breathe breathing is
yet the an &
breathing is breathing is breathing is and
breathing is breathing is breathing is and
breathing is breathing is breathing is and

&
&
&

] my response is to sing [

[
[
[(

Photo courtesy of Dallin Patterson

Dao Strom is a poet, musician, and artist whose works include the poetry-art collection, *Instrument*, and its companion song cycle, *Traveler's Ode* (Fonograf Editions; Antiquated Future Records); a bilingual poetry-art book, *You Will Always Be Someone From Somewhere Else* (Hanoi: AJAR Press); a hybrid-forms memoir, *We Were Meant To Be a Gentle People*, and song cycle, *East/West*; and two books of fiction, *The Gentle Order of Girls and Boys* (Counterpoint Press) and *Grass Roof, Tin Roof* (Mariner Books). She has received awards from the Creative Capital Foundation, Oregon Arts Commission, NEA, Warhol Foundation, and others. In 2020 she was recipient of an Oregon Literary Arts Career Fellowship. Born in Vietnam, Strom grew up in the Sierra Nevada foothills of California and now lives in Portland, Oregon. She is co-founder of two collective art projects, *She Who Has No Master(s)*, and *De-Canon*.

daostrom.com / IG: @herandthesea

Vi Khi Nao is the author of six poetry collections & of the short stories collection, *A Brief Alphabet of Torture* (winner of the 2016 FC2's Ronald Sukenick Innovative Fiction Prize), the novel, *Swimming with Dead Stars*. Her work includes poetry, fiction, film and cross-genre collaboration. Her collaborative work, *That Woman Could Be You*, with Jessica Alexander arrives in April 2022 from BlazeVOX. She was the Fall 2019 fellow at the Black Mountain Institute: <https://www.vikhinao.com>

Dao Strom là một nhà thơ, nhạc sĩ và nghệ sĩ. Danh mục tác phẩm của cô bao gồm tuyển tập thơ-nghệ thuật, *Instrument*; album phát hành kèm tuyển tập thơ, *Traveller's Ode* (Fonograf Editions; Antiquated Future Records); sách ảnh song ngữ về thơ-nghệ thuật *You Will Always Be Someone From Somewhere Else* (Hanoi: AJAR Press); hồi ký đa thể loại *We Were Meant To Be a Gentle People*; tuyển tập ca khúc *East/West*; và hai tiểu thuyết, *The Gentle Order of Girls and Boys* (Counterpoint Press) và *Grass Roof, Tin Roof* (Mariner Books). Cô đã được vinh danh bởi các giải thưởng từ Creative Capital Foundation, Oregon Arts Commission, NEA, Warhol Foundation cùng các tổ chức khác. Năm 2020, cô được chọn nhận học bổng từ Oregon Literary Arts Career Fellowship (Chương trình Khuyến nghiệp Văn học Bang Oregon). Dao Strom được sinh ra ở Việt Nam, lớn lên giữa những ngọn đồi Sierra Nevada của California, và hiện đang sống ở Portland, Oregon. Cô là đồng sáng lập của hai dự án cộng đồng nghệ thuật, *She Who Has No Master(s)* và *De-Canon*.

daostrom.com / IG: @herandthesea

Vi Khi Nao là tác giả của sáu tuyển tập thơ, tuyển tập truyện ngắn *A Brief Alphabet of Torture* (đạt giải nhất giải thưởng FC2's Ronald Sukenick Innovative Fiction Prize năm 2016), và tiểu thuyết *Swimming with Dead Stars*. Các tác phẩm của cô thường là thơ, tiểu thuyết, phim và các sản phẩm đa thể loại. Tác phẩm được cô thực hiện cùng Jessica Alexander, *That Woman Could Be You*, sẽ ra mắt độc giả vào tháng 4 năm 2022 trên nền tảng BlazeVOX. Cô từng tham dự Chương trình Mùa thu niên khóa 2019 của Black Mountain Institute: <https://www.vikhinao.com>

On a Bird that Doesn't Fly Away

By Linh San

Translated by Nguyễn Thanh Tâm & Huyền Linh

Art by An Ho

Về một loài chim không bay đi

By Linh San

what could i prepare for the departure day, or all i could do is comfort myself with the readied schedules, the maps at bay, and relentlessly conjure up the roads i would cross. last night, i ran into fragmented timelapses, a little birdie that lost its way hovered around the house while i was listening to the outer room's breaths echoing the repeated sound of a hammock swinging from the inner room, the silent intervals rope-tied in my chest, and i was out of breath because of the anaerobic envisagings, the tangled fingers hiding in your hair, at times they told me that they were sediments lying at the bottom of the depleted rivers, for years, they had been thinking of a nameless aquatic plant, nostalgia brought them here, to dive into your hair while you washed it in the afternoon in the red-tiled backyard corner, at times they recited songs whose flows synced with the river's current and enticed me to set off, to the sea, to the vast pasture-side, i replied, every direction would be vast, wait, don't distract me from the fledgling's wings, i was watching it search for a way out, but it kept flapping its wings around the corner of the mosquito net covering the bed my father used to sleep in, right above his head, non-stop, it came to reveal tufts of yellow abdominal feathers, it could neither be a zosterop nor a flowerpecker, i guessed, without a shrill of panic, it circled around, around, my memories of a decided location, somewhere i used to hide a map leading to Yunnan, where three rivers flowed parallel to each other, one of which was linked to the Southern region called Mekong, on the southside of Yunnan, and also on my

ta có thể chuẩn bị gì cho ngày lên đường, hay chỉ có thể tự trấn an bằng những lộ trình dự trước, những bản đồ dự liệu và không thôi hình dung về những con đường mình sẽ đi qua. đêm trước, ta bắt gặp những đoạn thời chững lại của thời gian, khi một cánh chim non lạc hướng quanh quần mãi trong nhà, ta đứng ngồi nghe hơi thở gian ngoài vọng nhịp vòng gian trong, vài quăng lặng thất đồn trong buồng ngực, và bắt đầu khó thở vì những hình dung yếm khí, lỏn nhổn những ngón tay ẩn nấp trong mái tóc em, đôi khi chúng nói với ta rằng chúng là bùn đất trong lòng những con sông cạn, đã nhiều năm, chúng nhớ một loài cò nước không tên, nỗi nhớ ấy đã đem chúng tới đây, lặn vào tóc em những chiều gội đầu góc sân gạch đỏ, đôi khi chúng hát những câu hát xuôi theo mạch nước và khéo rủ ta hãy cất bước đi, hướng biển, hướng mênh mông, ta đáp, rằng hướng nào cũng hướng mênh mông, nào, đừng làm ta xao lãng cánh chim non, ta đang nhìn nó tìm lối ra, nhưng nó cứ đập cánh mãi nơi đình màn bố ta nằm, ngay hướng mắt người nhìn lên, cứ thế, nó lộ ra những nhúm lông bụng vàng, không phải vành khuyên hay chim sâu xanh, ta đoán, không cất tiếng hoảng loạn, nó lượn vòng, lượn vòng, ta nhớ lại một lựa chọn định vị, ta từng cất giấu đâu đó một bản đồ dẫn tới Vân Nam, nơi có ba con sông chảy song song, một dòng bắt xuống địa vực phía nam mà người ta gọi tên là Mekong, là phía nam Vân Nam, cũng là phía nam ta, bởi một lẽ thật đơn giản: ta sinh ra ở Bắc, ồ vậy ta sẽ đặt tên cho những ngón tay ẩn nấp trong mái tóc em là ở phía tim tôi, phía ứa nhiều nước mắt, ta lục tìm lại tấm bản đồ dẫn tới Vân Nam thì nhận ra ta đã cất nó trong một chiếc rương cũ và đặt tên chiếc rương là mất mát, ta hoảng loạn thoáng chốc, tìm

southside, because of one simple reason: i was born in the North, oh so i would regard the fingers nestled in your hair to be on my heartside, the side where tears often well up, i fumbled for the map to Yunnan only to realize that it was kept in an old chest that i named loss, i was panic-driven for a moment, had i just searched for loss, yes, just like the way the fingers lurked in your hair, i was the muddy soil, thinking of that, the cacophony of the little birdie's flapping wings cut me off midstream, when i turned around, it dawned on me that my dad had long since passed away, i shuddered to think, why hadn't the bird flown away?

*kiếm mất mát ư, phải rồi, như những ngón tay
ẩn nấp trong mái tóc em, ta là bùn đất, nghĩ
đến đấy, tiếng lạch phạch cánh chim non làm
ta ngừng miên man, khi ngoảnh lại, ta nhận ra
bố ta mất đã bao năm, ta sùng người một chỗ,
sao loài chim kia không bay đi?*

Art by An Ho

Linh San (b.1998) earned a bachelor's degree in Literature from Hanoi National University of Education and currently works in several art spaces in Hanoi. Linh San's works span a wide range of materials, including poetry, moving images, and ceramics. Her works depict the poetic, plain, and contemplative moments of daily life.

Thanh-Tam Nguyen studies at High School for Gifted Students in Social Sciences and Humanities in Vietnam. She has been working as a translator for many Vietnamese directors, multidisciplinary artists, and curators. Her work has appeared in *The Offing*, *Cathartic Literary Magazine* and *GENCONTROLZ*. She spends most of her time trotting in reverie and practicing observations on communal spaces to incubate art performance ideas. She is currently translating a full-length film screenplay.

Huyền Linh is a Vietnamese and an art lover, living in a quiet neighborhood of Hanoi. She studied International Studies at Vietnam National University Hanoi and now is working as a part-time teaching assistant and a full-time why-person. Her interests are linguistics, storytelling, and contemporary music, in ascending order. In her freetime, she writes and plays music with hopes to embrace the moments, and more often to entertain her cat named Mơ.

An Ho or Meaptopia is a visual storyteller from Hanoi, Vietnam. She explores the beauty in everyday life through illustration, printmaking, and design. An sees the world through the lens of patterns and constantly finds evidence of repetition in the seemingly mundane. Vietnamese tradition, pop culture, and lots of cats are the ultimate source of her inspiration.

Linh San (sn 1998) tốt nghiệp cử nhân Văn học tại Đại học Sư phạm Hà Nội và hiện đang làm việc tại một số không gian nghệ thuật tại Hà Nội. Các tác phẩm của Linh San trải dài trên nhiều chất liệu, bao gồm thơ ca, hình ảnh chuyển động và gốm sứ. Các tác phẩm của cô miêu tả những khoảnh khắc thơ mộng, bình dị và đầy chiêm nghiệm của cuộc sống hàng ngày.

Thanh-Tam Nguyen là một học sinh tại Trường Trung học Phổ thông Năng khiếu Khoa học Xã hội và Nhân văn ở Việt Nam. Cô đã và đang làm phiên dịch cho nhiều đạo diễn, nghệ sĩ đa ngành và giám tuyển người Việt. Các tác phẩm của cô đã từng xuất hiện trên *The Offing*, *Cathartic Literary Magazine* và *GENCONTROLZ*. Cô dành phần lớn thời gian của mình để thả hồn vào những giấc mơ và quan sát các không gian chung để nuôi lớn những ý tưởng nghệ thuật. Cô hiện đang biên dịch kịch bản cho một bộ phim điện ảnh.

Huyền Linh là một người Việt yêu nghệ thuật. Cô hiện đang sống tại một khu phố yên tĩnh ở Hà Nội. Cô theo học ngành Quốc tế học tại Đại học Quốc gia Hà Nội và hiện đang làm trợ lý giảng dạy bán thời gian, và nhân viên chính thức toàn thời gian. Cô thích tìm hiểu về ngôn ngữ học, nghệ thuật kể chuyện và âm nhạc đương đại (theo thứ tự tăng dần). Trong thời gian rảnh rỗi, cô hay viết và chơi nhạc, một phần vì cô muốn lưu giữ từng khoảnh khắc, nhưng thường là vì để mua vui cho chú mèo tên Mơ của cô.

An Ho hay Meaptopia là một nhà kể chuyện thị giác đến từ Hà Nội. Cô khám phá vẻ đẹp trong cuộc sống hàng ngày thông qua việc minh họa, in ấn và thiết kế. An nhìn thế giới qua lăng kính của tính khuôn mẫu, và luôn tìm thấy sự xoay vòng, lặp đi lặp lại trong những điều tưởng chừng như rất bình thường. Tập tục truyền thống và văn hóa đại chúng của Việt nam, và rất rất nhiều mèo, là nguồn cảm hứng lớn nhất của cô.

G for Ground Floor, M for Majoram

By Trần Thị NgH
Translated with Paul Christiansen
Art by Trần Thị NgH

Leo xuống tầng trệt

By Trần Thị NgH

1. As is routine, I get up at six, and the first thing I do is open my bedroom door before staggering a few steps to the adjacent restroom. It's firmly stuck. Living alone in a 270-square meter space – a four-story house consisting of a living room and an open kitchen on the ground floor, three of four bedrooms are unused, two bathrooms, two terraces filled with nameless plants – every night, before going to bed, I check thoroughly each door high and low simply to give myself a feeling of security. Upon entering my room, the only bedroom used, I skillfully maneuver to bolt the two latches and press the button on the doorknob – the kind of door that no one could open from outside without a key. I keep reminding myself: burglars can enjoy the pleasure and freedom of taking anything from the house, but my precious life would stay untouched if I defiantly remained in my room with a well-locked door which, however, is firmly stuck this morning no matter how hard I try to open it.

There is no landline phone in my room. Fortunately, I still have my Nokia, but the battery seems to be dying. Shaken and pried in different ways, the doorknob remains jammed. After a lot of consideration and hesitation, I call Bình. His mobile phone is off. It is still too early in the morning, he might be sleeping, or has already gotten up but has not bothered to turn his phone on, or he is busy taking his wife to work, his kids to school. I keep calling him every ten minutes, fearing that my battery will die at any moment as I negligently left the charger somewhere in the house. His phone is still off. I used to blame myself

Sáng thức dậy 6 giờ theo thói quen, việc đầu tiên là mở cửa phòng để bước qua nhà vệ sinh sát bên vách. Cũng ngắc. Ở một mình trong cơ ngơi 270 mét vuông - nhà hộp bốn tầng gồm một phòng khách ăn thông nhà bếp, ba trong bốn phòng ngủ bỏ trống, hai nhà tắm, hai sân thượng cái trước cái sau um tùm cây xanh - đêm nào tôi cũng kiểm tra kỹ các cửa nẻo từ trên xuống dưới cho thật an tâm trước khi đi ngủ. Động tác nhuần nhuyễn sau khi vào phòng: kéo hai chốt ngang, ấn nút bấm, loại tay nắm bên ngoài không mở được nếu không có chìa. Luôn luôn tự nhắc nhở: bọn trộm đạo muốn vợ vết thứ gì trong nhà thì cứ, sinh mạng vẫn an toàn nếu vẫn ở yên trong phòng có hai lần chốt và một ổ bấm. Vậy nhưng sáng nay cái tay nắm kẹt cứng ngắc.

Trong phòng không có điện thoại, cũng may còn cái Nokia nhưng sắp hết pin. Lắc, cạy, khui đủ cách ổ khóa vẫn trơ trơ. Lùng khùng một lát, tôi gọi Bình. Máy tắt, chỉ nghe ò í e. Giờ này còn quá sớm, hoặc hẳn chưa dậy hoặc dậy rồi nhưng chưa mở máy vì còn lu bu chuẩn bị đưa vợ đi làm con đi học. Cứ khoảng 10 phút tôi lại gọi một lần, vừa gọi vừa sợ hết pin vì trong phòng không có cục sạc. Vẫn ò í e. n hận trước đây khi sửa nhà thay vì cho xây cái toa-lét ngay trong phòng ngủ, lại cho nó nằm rời, ken giữa hai phòng để tiết kiệm. Sau này mới thấy bất lợi, nhất là khi có khách ở chơi, cả chủ lẫn khách phải dùng chung nhà vệ sinh và nhà tắm gây lẩn cấn cho cả hai phía. Còn hiện giờ thì bất lợi quá. Đã hơn một

for not having the toilet built inside of my bedroom but instead, between the floor's two bedrooms to reduce construction costs. It is very inconvenient, especially when welcoming a guest; sharing the same toilet obviously causes annoyance for both the guest and the hostess. And now, see how impractical it is? An hour has passed. The truth is I have no one to ask for help when having to deal with a problem like this. Binh is the only man I could begrudgingly rely on. He is just a motorbike driver: paid monthly, punctual, honest, devoted, handy, and untalkative. Sitting behind him on his motorbike, I don't have to suffer the unpleasant smell from his well-cleaned body. Apart from driving me here and there for my teaching appointments when required, he never minds doing any chores, running errands, carrying heavy things, fixing electric devices or water pipes when they break, and once in a while discarding rats that, for some unknown reason, drop dead right in my back yard. It is never easy to recruit an ideal helper, an all-purpose and trustworthy man. He is like a Genie, just rub the magic Nokia and he will pop up and ask "what can I do for you, Boss?" This morning I rub and rub but the magic light stays off.

Looking around for a means to solve my immediate physical needs, I finally find a plastic bag and put it over the rim of the small trash can. "Necessity is the mother of invention." I wonder how I could be clear-minded enough to create a lavatory during such an upsetting situation; I congratulate myself for being so "lucid." Listening attentively to my tinkling urination, I imagine the long wait I will have to tolerate, the battery will soon run out; without a balcony, it is impossible to climb

tiếng loay hoay. Khổ là khi muốn phó thác những trục trặc loại này, không có ai để có thể nghĩ tới ngoài Binh. Hẳn là tài xế xe ô-mô linh lương thảng, đúng giờ, lương thiện, hết lòng, khéo tay, không nhiều chuyện. Ngồi ở yên sau dưới gió nhưng không nghe phất ngược mùi thiếu vệ sinh. Chưa bao giờ hẳn nỡ hà việc chi kể cả bung bê vật nặng, chỉnh sửa điện nước, lâu lâu thậm chí xử giùm xác chuột chết. Tuyền lắm mới được một tay đa năng, lại đáng tin cậy. Hẳn giống như Thần Đèn, cứ cọ vào Nokia là hiện ra hỏi cô chủ cần chi. Sáng nay cọ tới cọ lui, đèn vẫn tắt ngúm.

Ngó quanh quất tìm cách giải quyết cái tồn tại trong bụng, tôi lui cui tìm bao nhựa cho vào thùng rác nhỏ lôi ra từ gầm bàn trang điểm rồi bọc cái bao ngược quanh miệng thùng. Cái khó ló cái khôn. Nghĩ, sao trong cơn hoảng loạn vẫn còn có thể sáng tạo ra cái bô, công nhận mình mẫn. Tự nghe róc rách. Tường tượng sẽ còn kẹt lâu, di động hết pin, phòng ngủ nằm lọt tuốt phía sau của lầu 3, cửa sổ ngó xuống dãy nhà ọp ẹp khuất xa bên dưới, không có ban-công để trào ra, không có nước để uống hay để tắm táp đánh răng rửa mặt, không có thức ăn, thùng rác nhỏ sẽ bội thu. Nhà thường ít khách vắng lai. Rồi sẽ cầm cự được bao lâu cho đến khi hàng xóm đánh hơi mùi phân hủy?

*8 giờ tôi gọi lại lần nữa. May quá. Thần Đèn hốt hơ hốt hời theo quán tính:
- Sáng nay đi đâu cô?
Tôi tưởng thuật nhanh, xong bảo hẳn tìm ngay một thợ khóa.
- Nghe đây, công có bốp ống khóa, cửa vào*

down to the ground through the third-floor bedroom window which overlooks a row of cantankerous houses far below. There is no water to drink or to wash myself, nor food to keep myself alive, and the small trash can will soon overflow... Seldom do I have visitors. How long would I linger until my neighbors notice the smell from my decomposing body?

2. At 8.00 I call the Genie again. How lucky!
From the other end, the savior customarily asks:

- Where to this morning, Boss?

I give him a brief recount of the situation and ask him to promptly get a locksmith.

- Listen, the gate is locked from inside, the front door is too, but the key is still in the keyhole with an extra enormous padlock above it! The living-room window has two latches on the inside, if necessary, make a hole in the glass and saw off the iron windowpane. Go to the third floor where you will find my bedroom in the back, the doorknob firmly jammed. I'll slip the key out through the gap underneath the door for the locksmith to open from the outside. Do everything you can, the faster the better.

The Genie says yes, yes, I'll take care of it. He'll have to forgo some of his morning clients, but I'll repay him later.

I keep wondering what is taking the Genie so long. I restlessly read some old magazines stacked on the bedside table, too distracted to understand a single line and so, finally end up leafing through the pages illustrated with pretty girls in twisting positions, eyelids shadowed blue, lips painted deep red and fingernails polished purple. I try to read a short story in a

nhà khóa bên trong còn cắm chìa trong ổ, thêm một cục Solex tổ bà chàng phía trên nữa nghe! Cửa sổ phòng khách cài hai chốt phía trong, nếu cần cứ việc khoét cửa kính cửa khung sắt. Lên lầu 3 phòng ngủ phía sau, tay nắm loại bấm cái kịt đã bị kẹt cứng. Sẽ tuồn chìa ra qua khe hở bên dưới cửa để thợ mở từ bên ngoài. Càng sớm càng tốt.

Thần Đèn dạ, dạ, em lo liền. Bất quá hần huốt mất vài cuộc xe sáng, sẽ bắt đền sau.

Không biết Thần Đèn làm gì suốt mấy tiếng đồng hồ tiếp theo đó. Tôi thất tha thất thòm vớ mớ tạp chí cũ đọc nhồi. Đầu óc phân tán không trụ được dòng nào, rồi cuộc chỉ lướt mắt xoèn xoẹt qua các trang có hình gái đẹp, sốt ruột ngắm các em ẹo qua ẹo lại mắt xanh mờ đỏ móng tím than. Có cố gắng đọc một truyện ngắn trong tuần san Thanh Niên nhưng chữ không hót. Thầm nhủ, hay là bây giờ mình đánh một giấc, tình dậy sẽ thấy cửa nẻo toang hoác, đất trời thông thoáng, đời vui phơi phới. Nhưng hai mắt đã no sau một đêm thẳng thớm thật khó tự ru. Chưa bao giờ các tờ báo được đọc kỹ đến thế. Cứ mỗi tháng hồn nhiên trả hơn 300 ngàn tiền báo các loại được ném sớm vào sân trước thay vì xem báo mạng, đơn giản chỉ để có cảm giác lật sột soạt trong khi uống cà-phê buổi sáng, thường khi trượt qua các tựa lớn tựa nhỏ, bỏ trang thể thao kinh tế, đậu một chút ở trang văn hóa văn nghệ, đọc kỹ tin tức thế giới trang cuối tuy chẳng mấy quan tâm đến chính trị; chẳng hiểu ra làm sao, chắc có khuynh hướng sính ngoại. 10 giờ sáng hôm nay chưa có cà-phê, cũng chưa duyệt tin. May mà còn trừ báo cũ ngay trong

magazine but all the words seem hollow and lifeless. I then encourage myself to take a good nap hoping that upon waking up, I will see unlocked doors, open skies, and an agreeable life waving to me. But after a good night's sleep, my eyes are so well-nourished that I can hardly lull myself to sleep again. Never before have I read magazines and newspapers that thoroughly. I spend three hundred thousand đồng per month to have them delivered to my door instead of wasting my time searching for information on the Internet, simply to enjoy the rustling sound when thumbing the pages while sipping my morning coffee. I usually give a quick glance at headlines and captions, skip the columns on sports and economy, stop for a while to read articles on cultures and art activities and enthusiastically read the world news. Weird, I seemingly tend to prefer anything exotic. It's now ten in the morning. No coffee. No news. It's a good idea to keep old publications in the bedroom for similar situations, but what's the point of reading without comprehension?

10.30. The Genie calls me from his mobile phone announcing that they are finally there, in the front yard, the gate padlock has already been removed, and they are examining the window to see if they can break into the house without having to force the front door; ahhh...., complicated, I release a deep sigh and say:

- OK. Do whatever you think necessary but don't ravage the very healthy plants under the windowsill.

I regret saying it almost at once. How could I be so petty to care about plants at such a moment?

In my bedroom high above the back end

phòng ngủ. Đọc nhưng không mấy tí hiểu.

10.30 Thần Đèn gọi di động báo đã có mặt ở hàng hiên, ống khóa cổng đã được cưa, đang tiến quân vào cửa sổ để tìm cách đột nhập thay vì phá cửa chính, nhiều khê quá. Tôi thờ cái khi bảo:

- Ô-kê. Leo trèo sao đừng đập nát cái mớ cây đang xanh rì đó nghe.

Nói xong mới thấy mình tiểu nhân.

Từ trong phòng ngủ lọt thòem phía sau chót vót phía trên thật khó nghe được động tĩnh từ sân trước. Tôi nhấp nhòm đi tới đi lui trong căn phòng 12 mét vuông, thỉnh thoảng táy máy nhích cái ghế cho ngay chình xấp báo cho gọn. Giải quyết tồn tại 3 lần, màu hổ phách đã mấp mé miệng thùng rác dung tích giới hạn. Miệng lưỡi nhàn nhạt đặng đặng, tóc tai ngó trong gương thấy bù xù như trái chôm chôm, quần áo ngủ nhàu nhượi trộn mùi chăn mền ù đêm coi cũ sì. Thảm.

Lâu lắm, rồi nghe tiếng Thần Đèn sang sáng:

- Tao nói mày thò tay vô lỗ khoét bặt hai cái chốt, không thôi cưa đại một ô cửa sắt đi rồi tháo vít bung nguyên cái khung ra.

- Thì tui đang hơi cái cửa lên nè ông nội! Vậy là bọn họ đã xử một phần mặt kính cửa sổ, thảo nào nghe oang oang. Vụ này hao ghê, chẳng những của cải mà còn thì giờ, chưa kể thần kinh bị hủy hoại.

11.30 họ lên đến cửa ngục. Cha thợ khóa ra lệnh, giọng vừa mái vừa mũi:

- Luồn cái chìa khóa ra đi bà nội.

Đề huề. Ông nội có, bà nội cũng có. Tôi rằm rắp.

of the corridor, it's really hard to hear any sound from the front yard. I restlessly walk back and forth in the 12-square-meter room, occasionally adjusting a chair or arranging the stack of newspapers and magazines on the bedside table. I pass water three times. The liquid, amber in color, is reaching the rim of the trash can. My tongue feels bitter, my lips dry and tasteless, my hair stands on end like a spiky rambutan and my wrinkled pajamas look overused and have the musty smell of sleep and sweat. What misery!

Quite a while, then the Genie's voice resounds: I told you to push your hand through the hole of the perforated window glass to unbolt the two latches, or just cut open a small part of the windowpane, unscrew the whole frame and remove it.

Look, grandpa! See? I'm raising the saw. So their rescue operation is progressing smoothly, no wonder their voice can be heard. This incident is really devastating, not only for the damage done to my property but also to my time and mental health.

11.30. They reach the cell. In his nasal contralto voice, the locksmith orders:

- Slip the key out, grandma!

Ha, family reunion! After grandpa, now grandma. I submissively do as commanded. It takes them quite a while to do God-knows-what then the Genie hopelessly announces, his voice low and faint from the other side of the wooden door:

Shit! It doesn't work even with the key! No way out, Boss!

I meekly respond:

Then why not get rid of the whole doorknob?

Lục đục lạch cách một hồi Thần Đèn tuyệt vọng nói lùng bùng qua cánh cửa gỗ:

- Tiều rồi cô! Mở khóa bằng chìa cũng không được. Bó tay!

Tôi ngán ngẫm nói vọng ra:

- Vậy đục cái tay nắm bỏ luôn đi cho rồi!

Nghe cha thợ khóa cười khẩy khinh miệt:

- Để ẽ ot!

Cửa mở. Thần Đèn xòe miệng cười phấn chấn, phân trần:

- Tại thằng này nó đi nhậu sớm quá cô.

Phải đợi mút chì cà na.

Cha thợ khóa, qua giọng ngẫu ngẫu tường già, hóa ra non choẹt. Nó kêu mình bằng bà nội là phải rồi, nhưng ông nội hơi bị oan.

Tội nghiệp ông nội hết lòng vì bà nội. Tôi hỏi cho có hỏi:

- Sao vô nhà được hay quá ta!

Thợ khóa, hơi thờ nùng nục mùi đế, nách áo ướt đánh quàng:

- Hay chớ sao không! Nghề mà!

Trà tiền, đưa Thần Đèn và thợ khóa ra về, tôi quay trở vô khinh khinh khép hờ mấy cánh cửa. Hừ, từ nay sẽ không khóa. Ổng khóa công đã bị cưa, cửa sổ mất một vuông sắt, tay nắm cửa phòng bị đục bỏ còn chừa một lỗ tròn đường kính 4 phân. Ghé mắt qua lỗ trống từ ngoài sẽ thấy tuồn tuột bên trong có người nằm chằng hàng, hớ hênh ngủ. Rồi sẽ phải vờ một tay thợ mộc, một tay thợ hàn, một tay cắt kiếng. Vậy cho đáng đời. Rất nên học tập Nguyễn Công Trứ

Ngày ba bữa vỗ bụng rau bịch bịch

Người quân tử ăn chẳng cầu no

Đêm năm canh an giấc ngày kho kho

Đời thái bình cửa thường bỏ ngõ

I can hear the locksmith smirk with contempt:
Nice and easy! Like a knife through the butter!

The door is finally opened. Smiling from ear to ear, the Genie apologetically explains:

This bastard went out drinking so early this morning. It took me ages to find him.

To my surprise, the locksmith appears so young although he sounds like an old tough guy. It's reasonable for him to call me grandma, but unfair to address the Genie as grandpa as he is still in his mid-thirties. I nonsensically mumble, only to say something out of courtesy: It was so good you could manage to break into the house via the window!

The locksmith smells of rice wine, the armpits of his short-sleeved T-shirt soaked with sweat that forms two huge circles resembling two wounded, hidden wings. He replies: No comment! It's my forte.

After paying the locksmith and Binh and seeing the two men to the door, I disdainfully let all the doors remain half-closed. No need to lock them now. The gate padlock had already been cut in half with a pair of snippers; a piece is missing from the windowpane; my bedroom doorknob was removed leaving a four-centimeter diameter hole. From outside, anyone spying through the hole would just be able to barely see my careless sleeping position, legs stretched apart. I need to summon a carpenter, a welder and a glassman urgently. This incident serves me right. I should have learned from poet Nguyễn Công Trứ:

For your daily meals, stuff your stomach with only vegetables

There is no need for a noble scholar to be so

Tôi bước hai nấc chấp một trở lên tầng ba, đứng ngay cửa ngục ngó chăm bẵm một lát, thờ phào kết luận, đánh răng rửa mặt lúc 11.40, bỏ cà-phê, không đi chợ, không sột soạt lật các trang báo, thờ người ngồi nhìn bao quát. Nhà này 1 cổng, 8 cửa lớn, 8 cửa sổ, 2 cửa toa-lét, 10 ổ khóa 10 chìa, 9 ống khóa 9 chìa, 14 chốt cài ngang từ bên trong. Trong nhà có gì đâu mà phòng thủ còn hơn cơ dinh thủ tướng. Thật giống một gã to xác, đồ sộ nhưng thiếu năng. Từ trên xuống dưới toàn bình chậu bằng đất nung xuất thân từ Bình Dương, Thủ Dầu Một, không có cái nào thuộc đời Khang Hy. Tranh ảnh tự nguệch ngoạc treo cho sạch tường. Bàn ghế gỗ, mây tre cói lá còn sót lại từ đời Ngô Đình Diệm. Hiện đại lắm chi có cái lò vi-ba mua bằng tiền bán 2 cái xe đạp từ cuối thế kỷ trước. Giá trị hơn hết là cái piano Moutrie đầu bạc răng long 300 kí, nặng hơn cái quan tài có người nằm bên trong, hẳn phải đến 4 - 5 người khiêng. Vậy thì từ nay, hừ, khóa chi nữa!

000

*Người yêu tôi là Khánh. Kiểu bà ơi cháu rất yêu bà, đi đâu bà cũng mua quà về cho. Không đến nỗi như thế nhưng cũng không khác chi mấy. Vụ này kéo dài 5 năm, ít hoan ca lắm sâu khúc. Do khắp khiêng so le về âm vực và tiết điệu, chúng tôi chia tay. Đêm cuối Khánh cài biên bài Ngậm Ngùi * thành Ngươi Ngậm ngồi ôm ghi-ta hát mùi mẫn. Tôi phục vụ cà-ry gà. Sau bữa ăn Khánh mở công-tắc chiếc Dream II gà số 1 phóng ra đầu hèm. Rằm! Tôi không biết gì. Lúc ấy sâu trong hèm, căn cuối, tôi đang lúi húi chổng mớ chén đĩa dơ bê qua bồn*

well-fed

Keep snoring throughout the night

Leave the doors open as you are leading a peaceful life ¹

I walk up the stairs, skipping a step each time. When reaching the third floor I stand in front of my former cell, stare at it for a moment and heave a sigh of relief. I brush my teeth, wash my face and comb my hair at 11.40, skip my morning coffee, decide not to go to market for food, break my daily habit of fluttering newspapers and magazines and sit still observing the house. One big gate. Eight doors. Eight windows. Two toilet doors. Ten keys to ten keyholes. Nine keys to nine heavy padlocks. Fourteen latches to bolt from inside. There is nothing valuable in the house, why keep it so well-guarded as if it were a Prime Minister's palace? The house is like a bulky, strongly built but dim-witted guy. From the top to the ground, pottery vases from Bình Dương and Thủ Dầu Một are displayed as decorations, none of them originated from Kangxi – the Qing Dynasty Emperor; amateur paintings hanging here and there conceal mold spots on the walls; fifty-year-old rattan and wooden furniture has existed in the house since Ngô Đình Diệm's regime – the first president of South Vietnam in the early 1960s; the most modern device is the micro-wave bought last century with the money from the sale of two old bicycles; the most costly piece is a Moutrie with irregular yellow keys, a 300-kilo piano – heavier than a coffin with a corpse inside which would require five or six pallbearers to carry. Conclusion: nothing of value. Thus, from now on, there is no reason to keep all the doors firmly locked.

rửa, gom đồ ăn thừa ém vô các hộp nhựa cất tủ lạnh, quét vụn bánh mì trên sàn nhà, đi tắm, mặc đồ thùng thình rồi vô giường nằm. Tường sẽ thao thức, nhưng không, tôi lịm chỉ sau một lát lây nhây với hình ảnh Khánh xé ổ bánh mì móc ruột bỏ vô chám chèm nhẹp nước cà-ry vàng khè đưa vào mồm, chày nhểu ở khóe. Cũng nhớ cái lưới Khánh đưa qua đưa lại lừa xương gà qua kẽ răng. Nghe trong người đau râm đầu đó nhưng chưa thấy nhói lên.

Sáng hôm sau, không muốn nhồi lại tình cũ, tôi xách giỏ đi chợ, gặp bà bán thuốc lá lẻ trực nhật ngay đầu hẻm núp lại tường thuật sôi nổi, tỏ ra biết chuyện:

- Cậu gì cháu cô hay tới chơi đó, tối quá đăm đầu vô xe cồng-ten-nơ ngay đây nè! Ngó coi, còn thấy rài cát trên vũng máu kia!

Nói đến đây bà ta ngưng, nhìn tôi trân trân một khắc như thăm dò rồi tiếp, giọng thàng thốt:

- Bộ cô không hay biết gì hết hả? Trời ơi, tui ngồi đây thấy rõ ràng ông nhào ra không ngó trước ngó sau, y như tự tử.

Giọng nam khàn của ông xe ôm đang đứng gần:

- Tui đậu xe đây chớ đâu! Tay này quyết chết mà! Đâu có phải nửa đêm vắng vẻ, mới 9 giờ tối, còn nườm nượp. Cháu cô hả?

Tôi đứng ngây, mãi mới mở miệng ra được:

- Vậy hả? Nó có sao không?

Bà bán thuốc chung hừng:

- Có sao không? Nguyên cái đầu nằm dưới bánh xe mà hôi có sao không! Bầy nhầy như tàu hũ non. Tui thấy ớn quá nên lật đật dọn tủ thuốc đẩy về sớm. Bò cơm luôn! Không nghĩ đến chuyện chạy vô báo cho

3. My love was Khánh. The kind of love that a grandma has for her grandson and vice-versa.

Oh grandma, do you know how much I love you
Back from any trip, you always bring me gifts...²

Not so amoral, but almost. The relationship lasted for five years with little joy and much sorrow. Due to age gap, the disequilibrium in vocal ranges and nuances, we said good-bye to each other. On our last night Khánh arranged Ngâm Ngùi³ into Nguội Ngâm and played it with emotion on my guitar. I served him chicken curry. After dinner Khánh started the engine of his Dream II, changed gears with a roar and raced out of the alley. Broom! I knew nothing of what happened after he left. At that moment, in my house close to the alley's dead end I was clearing the table, putting dirty dishes into the kitchen sink, stuffing some containers with left-overs, cramming them into the fridge, sweeping the bread crumbs off the floor, taking a shower, putting on my loose pajamas and going to bed. I thought I would lie awake, but no, I fell asleep after spending some time recollecting the way Khánh had torn his loaf of bread, ripped out the inside, soaked it into the yellow curry and thrust it in his mouth letting the soup drip out of the corner of his lips. I also visioned how he had moved his tongue from side to side to sort out the bones between his teeth. In addition to those thoughts, something in me tingled, and I waited for a sudden sharp feeling that, surprisingly, did not come as expected.

The next morning, unwilling to gnaw upon my grievance, I decided to go to market but the cigarette seller, who perpetually sat at the fork

người nhà là cô chứ ai. Cơ mà lúc đó đâu có nhớ.

Ông xe ôm nhứ mà y hỏi gặng bà bán thuốc:

- Cháu bà thiệt hả?

Tay chân bùn rùn tôi định quay trở vô nhưng không hiểu sao lại quẹo phải, đi tiếp. Ở chợ nhỏ cách hẻm 10 phút đi bộ, rõ ràng người ta vẫn mua bán om tòi như ngày thường. Tôi đứng như trời trồng giữa chợ, có cảm tưởng đang xem ti-vi bị mất tiếng, hai tai ù điếc, óc đặc cứng. Không biết bao lâu, rồi tôi sụm xuống ngay chỗ chòm hỏm của bà bán rau cải hành ngò chanh ớt, nói càn:

- Bán một ngàn kinh giới đi!

Nghe giọng bà ta như tí tắp phía xa:

- Một ngàn bán không được. Mua đại hai ngàn đi!

Tôi hỏi:

- Hà?

Bò bó kinh giới ỏm nhóm vô giỏ, tôi tiếp tục đi lơ ngơ tự hỏi tại sao mua kinh giới? Định nấu bún măng hay bún riêu? Chi vậy? Cà-ry còn ếm trong hai hộp nhựa, bánh mì cũng còn. Thôi đi về cho rồi. Xách tòn teng cái giỏ trong lòn chòn 2000 đồng kinh giới, tôi đột nhiên bước tắt tà như chợt sực nhớ ra chuyện gì quan trọng.

Khoảng chiều chiều mấy cọng rau có vẻ như oặt oặt. Thờng ngắt một lá đưa lên mũi ngửi. Thơm. Mùi này khiến thèm ăn cái chi nóng nóng long long, nôm tí ớt với mắm tôm; trời phải mưa mưa nữa mới phê. Ngồi nhìn mấy cái lá héo từ lúc đi chợ về đến 2 giờ chiều không biết chán, trong đầu ồm

of the alley and the main street with her glass case containing all kinds of imported cigarettes, called me over and reported a traffic accident. She was as good a news announcer as she was an observer and gossip:

Your nephew, or whatever, who used to come to your house many times a week had a head-on collision with a container truck right under my nose last night! Look! See the pool of blood mixed with sand over there?

At this she paused to stare at me for some seconds as if feeling me out, and when I said nothing, continued in her fitful voice:

Don't you know anything? God, I was sitting right here and with my own eyes saw him all of a sudden break out from the alley into the street without looking left or right, tsk...tsk...as if committing suicide.

In his smoky voice, the motorbike man standing nearby commented:

I was parked right here! The guy obviously wanted to end his life. It was only nine o'clock, not late enough for the streets to be deserted; the traffic was still heavy. He's your nephew? I stood motionless. It took me a while before I could open my mouth:

Huh? Was he all right?

The lady was flabbergasted:

Was he all right? His head ended up under a truck and you ask if he was all right! All that was left was a whole lot of slime-like smashed to-fu. It was so disgusting that I packed up my stuff and left. Impossible to swallow anything later at home, so I just skipped my dinner!

Damn, I did not even think of running into the alley to tell you. Anyone would be too shocked to know what to do in such a situation!

The motorbike man narrowed his eyes and repeated his question to the cigarette seller:

ôm ong ong hai chữ kinh giới. Kinh giới. Kinh giới. Mãi đến chạng vạng mới chợt hiểu ra là, trời đất, Khánh đã mất dạng. Giờ có muốn tìm cũng không biết làm sao. Trong suốt 5 năm dầy dưa, chỉ có Khánh mò tới, ở chơi khuya, có khi ngủ lại. Tuyệt nhiên tôi không hỏi chi về nhà cửa, gia đình, công việc. Cứ thích để y nguyên vậy, do muốn khóa kín mối quan hệ, nhất quyết không chừa chút kẽ hở nào cho bất cứ thứ gì có thể lách vào. Ngoài ra, đã có ngay từ đầu những cánh cửa đóng, ở cả hai phía. Tôi không có tư cách chi chường mặt ra ở cái tang lễ không biết đang cử hành ở đâu.

Mười năm qua tôi vẫn giữ bó rau khô gói trong giấy báo. Tường sẽ quên nhưng vẫn cứ quanh quẩn với cái mùi ngai ngái của cỏ chết. Bán nhà, dọn đi nơi khác tôi vẫn tha nó theo. Trong cái cơ ngơi to xác nhưng thiếu năng, nó được nhốt ở kẹt tủ chung với quần áo trong phòng ngủ.

Dạo này tôi đang cố gắng yêu mến một lão sĩ. Mặt mũi quắc thước, râu tóc bạc phơ, tiên phong đạo cốt, nói năng nho nhã. Thật rành rành một bậc văn nhân. Đại khái thì cũng quẩn quýt, với những bữa cơm lành canh ngọt, tuy mỗi người đều ghìm lại phần mình, trong chùng mực tình bạn. Tình bạn cái con khi mốc. Làm gì có thứ đó giữa đàn ông và đàn bà. Làm bộ thôi. Phía địch không biết sao chứ phe ta chốc chốc lại bồi hồi do lão có hàm râu mép tía rất khéo chụp trên đôi môi hơi dày, nhúc nhích khi nói cười làm nhớ ông già. Lão khiến tôi thêm có lại tình phụ tử, dẫu gì đã mất 27 năm rồi.

The guy is her nephew, for real?

My legs felt limp as noodles, I intended to walk back to my house but then unconsciously turned right and walked on. At the small market, only a ten-minute stroll away, people were engaged in their daily buying and selling, as noisy and busy as always. I planted myself in the middle of the market and felt like I was watching a soundless TV show, my ears plugged and my mind blocked. I did not really know how long I had been standing there before I bent down to talk to an old woman squatting on the ground selling herbs and spices, and said mindlessly:

One thousand đồng, marjoram, please!

Her voice sounded like an echo from a long distance:

Two thousand or nothing.

I subconsciously asked:

Huh?

I put the little bunch of marjoram in my bag and continued walking about, wondering why marjoram? Planning to prepare some asparagus dish or minced crab soup? Why? In the fridge there are still two full containers of curry, plus some bread from the previous night. Go home then! Carrying the bag with only two-thousand-dồng marjoram, I abruptly hastened my pace as if, all of a sudden, remembering something important.

A bit late in the afternoon the herb had wilted. I picked a small leaf and brought it to my nostrils. Good. The kind of smell that could make one crave a bowl of hot soup strengthened by some chili and shrimp paste; a slight rain would increase my appetite.

Với Khánh 10 năm trước, hay với lão sĩ bây giờ tôi không hề muốn tục hóa mối quan hệ bằng một cú điện thoại hốt hoảng lúc sáng sớm như đã làm với Thần Đèn. Rất nên giữ chút mơ màng, không có cái giống, không để dính líu đến hệ tiêu hóa hay bài tiết. Chẳng lẽ cọ vào Nokia chỉ để nói, a-lô đang đau bụng, bị tiêu chảy, thôi nghỉ ầu ơ vài ngày. Hệ hô hấp cũng không nên, nhất là những lúc hôn hên khò khè vì suyễn. Hệ tuần hoàn thì được. Thí dụ, a-lô adrenaline đang trời lên, tim rút nhịp, máu dồn nhồi vì xúc động mạnh. Tệ nạn xã hội càng nên tránh. Chẳng lẽ a-lô, vừa mới bị bọn giật dọc tước mất cái bóp trong có chứng minh nhân dân, sáu trăm ngàn đồng, sổ ghi địa chỉ và cái đồng hồ đeo tay hiệu Ted Lapidus của học trò mới tặng. Hay than thở, a-lô vừa bị mấy bà bán hàng ngoài chợ Bến Thành lừa bán đồ giả. Thành ra, chẳng lẽ 6 giờ sáng cọ vào Nokia chỉ để nói a-lô đang kẹt khóa, bị bí trong phòng ngủ, chưa đánh răng, phải tè trong bao nhựa.

000

Không biết ngủ được bao lâu tự nhiên giật mình đánh thót. Ngó đồng hồ dạ quang thấy hai giờ kém năm. Lò dò kiểm công-tắc bật nghe đánh tách nhưng vẫn tối om. Cúp điện. Rị mọ lần đến cửa phòng khom người nhìn qua cái lỗ tròn đường kính 4 phân, chỗ tay nắm đã bị đục bỏ một tháng trước, thấy nhá nhem ánh sáng không biết từ đâu tạt qua miếng kính che giếng trời, rớt xuống mấy nấc cuối của cầu thang dẫn lên sân thượng. Bỗng cửa bị xô mở đập vô mặt. Chưa kịp sáng hồn đã nghe gầm, giọng đàn

I had been sitting watching the withering herb unrelentingly since the moment I got home until four PM, my head thundered with marjoram. Marjoram. Marjoram. Only when it got dark did I realize that Khánh had vanished into thin air, oh God. I would not know what to do in case I wanted to get him back. During those five tangled years, only Khánh had come to me, stayed until late, sometimes overnight. Never had I asked him anything about his home, family or work, simply wishing to stay the way it was, for I had insisted on keeping locks on the relationship so nothing could leak or sneak in or out. In addition, some secret doors on both sides had been bolted since the beginning. I couldn't legitimately pop up at the funeral. Only God knew where the burial was taking place.

4. Ten years have passed and I still keep the herb wrapped in a torn piece of newspaper. I thought it would disintegrate into oblivion but find myself constantly haunted by the faintly musty smell of the dead herb. I also carry the small bunch with me every time I move. In this bulky but dim-witted accommodation, the marjoram is kept in the corner of a wardrobe together with my old clothes.

These days I have been making great efforts to love an older artist, strong and healthy, silver-haired, elegantly behaved, highly cultured. Undeniably a noble scholar. On the whole, we hang on to each other, having good home-cooked meals together though both of us intentionally draw the line to secure ourselves within friendship and therefore restrain personal feelings. It has been acknowledged that friendship never exists between man

*ông ép dây thanh quản nén xuống bụng:
- Không được!*

*Không định la nhưng nghe hẳn nói vậy
tôi bèn máy móc đưa cả hai tay bùm lên
miệng, mắt mở thao láo nhưng chỉ thấy
dềnh dàng cái bóng khá quen. Không phải
Khánh, không phải lão sĩ. Cha thợ khóa
chứ ai. Tóc đình 3 phân dựng đứng cao
nghều nghều, mũi mồ hôi dưới quầng nách
hôm nọ thật khó quên. Không thấy mặt
nghe giọng cũng nhớ. Mái, mũi, hõn. Từ
bữa được giải cứu tôi hạ quyết tâm không
thèm khóa cửa năm lần bảy lượt mỗi đêm
trước khi đi ngủ, cũng chưa vờ được tay
thợ mộc, tay thợ sắt hay tay thợ cắt kiếng.
Cả tháng nay không thấy trộm đạo, chủ
nhà có vẻ hà hê, thiếu điều muốn ngâm
nga trọn bài Hàn Nho Phong Vị Phú của
Nguyễn Công Trứ.*

.....

*Đu ai ruộng sâu trâu nái, đụn lúa kho tiền
Cũng bắt qua thù tài chi lỗ
Hẳn xô tôi ngồi xuống mép giường, tay phải
lóa ánh kim. Chà, có vũ khí. Giờ chẳng lẽ
chụp đèn thần Nokia cọ cọ gọi lão sĩ, a-lô
đang bị cướp. Lão có tới được cũng sẽ nha
nhã đàm đạo ôn tồn với khóa tặc, a hèm,
nếu anh đồng ý, xin phép anh cho tôi liên
lạc với cảnh sát để trình bày vấn đề hầu
tìm ra hướng giải quyết hợp lý cho cả đôi
bên... Gọi Thần Đèn cũng không kịp.
Khóa tặc sủa:*

- Khỏi nói nhiều! Mở tủ!

*Khôn ghê! Biết tông phòng này có tủ, ba
phòng kia nhếch nhác trống hoác. Tôi
đứng dậy thành thạo đi về phía tủ đứng,
mở rộng hai cánh. Thấy mở quần áo này*

and woman. If it does, it's just friendship in disguise. What he senses about the relationship remains unknown to me, but as for me, I sometimes feel annoyed and nostalgic simply because above his rather thick lips he keeps very well-trimmed mustache that moves when he speaks which evokes my love for my deceased father. He makes me yearn for the paternal love that I have lacked for twenty-seven years.

With Khánh ten years ago or with the older artist now, I never want to turn the relationship into something commonplace by making a hysterical phone call early in the morning as I did to the Genie. I feel it advisable to keep the balance poetic without gender becoming involved neither should digestion nor excretion be mentioned. It's nonsensical to tap your Nokia only to confess: allo... allo... I have a stomachache accompanied by diarrhea... so let's stop seeing each other for a few days. One's respiration system should be excluded as well, especially when your breathing becomes more labored due to an asthma attack. The circulatory system is acceptable, however; for instance: allo... allo... my adrenaline is up, heartbeats arrhythmic, blood pumping cycle speeding up due to strong emotions. Social misfortunes must be avoided; it would be irrational to make a phone call only to report that you have just had your purse snatched meaning your ID card, six hundred thousand đồng, your address notebook and a Ted Lapidus wristwatch - a gift from your student. Does it really sound acceptable to complain that you have just bought fake items from some conniving sellers in Bến Thành market? Simply, there is no reason for you to rub your Nokia to

chắc hẳn nhận. Hai ngăn bốn chõng cao sát trần. Một chõng sơ-mi thờ còn may áo ở tiệm Saigon 3 trên đường Lê Văn Sỹ, giờ đi ngang thấy bày bán linh kiện điện tử, lạ hoắc. Một chõng áo cá sấu hàng nhái, cổ bẻ tay ngắn có túi bên trái thờ hăng dẹt Thành Công đang hồi hưng thịnh. Một chõng áo thun sát nách đủ màu mua ở chợ nhỏ 20.000 đồng một cái. Một chõng quần tây tích lũy từ dạo có xếp li nổi rộng lưng thùng ở hông cho đến xếp li chìm tím ống 18 phân. Đồ mình mình biết chứ nó đâu có thấy, tối thui mà. Nó cúp cầu dao chứ gì nữa, ảnh hưởng mấy phi vụ trong phim hành động Hollywood. Nhưng nếu khúu giác bén nhạy, bảo đảm nó nghe ra mùi kinh giới trộn với mùi vải vóc từ quá khứ. Tôi nói:

- Đó, toàn quần áo cũ.

- Đùng câu giờ. Tiền bạc nữ trang để đâu? Mắc cười quá! Đâu có làm ăn buôn bán gì đâu mà có tiền, chỉ đi lang bang dạy kèm từng nhà vài giờ mỗi ngày. Cuối tuần lèo tèo dạy đàn tưng tưng tung. Nữ trang thì không đeo nên không có. Ngứa. Bị dị ứng kim loại, đặc biệt quý kim. Có cái đồng hồ dây da hơi tốt tốt thì bị giứt ngang giứt dọc rồi. Nhưng tí tê làm chi với bọn này, nó không tin đâu. Nhiều người bị tra khảo đến chết chi vì vài chục ngàn bạc lẻ. Tôi nói:

- Không có.

Hắn hết giứt kể, quát:

- Lì hà?

Xong giơ tay tát một cái xiềng niềng, làm té ngồi xuống mép giường. Tôi xoa xoa mặt, lưỡi nghe mặn mặn. Rì rầm như kể chuyện, tôi cố giữ giọng nhà giáo ưu tú đoạt danh hiệu Viên Phần Vàng năm năm liền:

- Sẵn dao đâm vài nhát cho rồi đi. Tường

claim: allo... allo... the doorknob of my bedroom is jammed; I'm locked in, impossible for morning washing or routine urinating, instead having to do it in a plastic bag covering the rim of a trash can.

5. I suddenly wake up with a start having no idea how long I have been asleep. The digital clock on the bedside table says 1.55 AM. I grope my way to the light switch, turn it on but the room remains completely dark. No power. Fumbling to the door and looking through the four-centimeter diameter hole where the doorknob had been removed a month ago, I see a weak beam from nowhere penetrating the skylight and falling onto the last steps of the stairs leading to the top floor. Suddenly the door of my room is pushed open knocking me in the face. Before I have enough time to pull myself together, a roaring male voice that seems to come from the abdomen after the vocal cords were tied up into a bundle and pulled downwards shoots into my eardrums: Keep your mouth shut! No screaming!

Having no intention to make any sound but hearing the order I automatically cover my mouth with both hands, eyes wide-open but unable to recognize who it is, just a familiar enormous figure. Not Khánh. Not the older artist. But...oh God...it's none other than the locksmith with his three-centimeter spiky hair and the unforgettable odor of sweat from his armpits. No need to see his face to recognize his voice: shrill, nasal, rude. After the rescue operation last month, I have stubbornly developed the habit of not checking all the doors before going to bed. Neither have I summoned a carpenter, a welder or a glass man

bà nội ham sống lắm sao? Ngó cái nhà coi, muốn lấy gì thì lấy. Tiền thì đầu tháng học trò mới đóng, bữa nay mới 25 tây. Còn hơn 400 ngàn trong cái bóp nhỏ để dưới bếp đó. Không cái piano đi đi, mang bán rẻ cũng được tẻ lắm vài trăm đó.

Giờ đã quen mắt với bóng tối, tôi thấy hẳn đúng im, mắt sụp xuống ra chiều suy nghĩ. Đột nhập vô nhà người ta để ợt là nghề của thợ khóa, nhưng ăn cướp thì chắc chưa thạo, mới ra lò gặp phải chủ nhà liều mạng cù. Cường hiếp thì nó không thêm bà nội đâu. Nhưng sao nó để yên cho mình lái nhài, lạ! Thấy ngon ăn, tôi mặc cả: - Một tuần nữa tới đây đi. Lành lương bao nhiêu đưa hết cho. Bà nội biết rõ địa chỉ điện thoại, nhớ luôn tên. Hải, đúng chưa? Lại là chỗ quen biết với thằng Bình xe ôm chứ ai. Còn giữ danh thiếp đó nhưng không thêm báo công an đâu. Thông cảm mà. Chắc túng quần làm càn thôi, trông người đâu có xấu.

Tự nhiên hẳn ngồi thụp xuống như né đường đạn bay, hai tay ôm đầu đình: - Thấy bà nội ở một mình tui sinh lòng tà. Nói thiệt là cảnh nhà hơi nghiệt. Vợ tui sắp đẻ con so, còn tui thì mắc bệnh nhậu lại còn đánh bài.

Tôi chặc lưỡi: - Trời, nghèo vậy không lo làm ăn! Đi ăn cướp trụ được bao lâu, lỡ tay mang tội giết người bị cùm mục xương có khi từ hình, ở nhà ai nuôi vợ con? Còn cha mẹ già không? Hẳn khịt mũi, lấy tay quẹt ngang. Tôi được thể làm tới:

- Bật cầu dao lên đi. Xuống dưới bà nội vét còn bao nhiêu đưa hết cho. Đầu tháng có rãnh ghé chơi, mình chia nhau xài.

as planned. For the whole month there was no sign of burglary, and I elated over it, so much that I was about to chant Nguyễn Công Trứ's poem on Hàn nho phong vị phú:

Anyone who owns endless paddy fields, fertile cattle, rice-filled granaries and limitless treasuries will become a slave of his own properties after all. ⁴

He pushes me down on the edge of my bed, metal gleaming in his right hand. Tsk...tsk... armed! Is it a good idea to grab the magic Nokia and call the older artist for help? Allo... allo... there is a robbery right in my bedroom! In case he could manage to come, he would politely clear his throat before conversing nicely and courteously with the evil locksmith: "...hmmm...would you be so kind to grant me the permission to contact the police and report them the issue in details so as to find a proper solution for both sides?" I warn myself: don't even think of calling the Genie. No time during emergency.

No need to open your mouth, open the wardrobe instead!
The locksmith barks.
Smart! He knows there is a wardrobe in this room; the other three in the house are shabby and practically unfurnished. I get up, walk calmly to the wardrobe and open it wide. He must find it disgusting to see outfits stuffed from floor to ceiling. A pile of long-sleeved shirts made nearly thirty years ago at Saigon 3 - a dressmaker (now a shop selling electronic components) on Lê Văn Sỹ Street; one would fail to recognize the area. Another pile of knockoff Lacoste T-shirts with short sleeves,

Mới mấy phút trước hứa sẽ nộp hết, bây giờ định chia hai. Nhưng khóa tặc đang trong cơn bối rối không quan tâm đến chi tiết của cuộc thương thuyết.

Cũng không ngờ là hắn đứng dậy, thất thủ ra khỏi phòng buồng bước nặng trĩu xuống tầng nấc thang. Tôi đi theo sau, ngực còn đánh trống trện. A-lô a-lô, adrenaline đang trời lên, tim rút nhịp, máu dồn nhồi vì xúc động mạnh. Chuyện này sáng mai kể lại chắc chắn hàng xóm không ai tin. Ai mà tin hẳn im im xòe tay nhận dành đoạn 400 ngàn rồi đi ra đường hoàng bằng cửa chính sau khi đã đột nhập bằng cửa sổ.

000

Trong tuần lễ cuối của tháng tư, mối quan hệ với lão sĩ lợt lạt thấy rõ. Hẳn lão đã ngộ ra rằng tôi đang quẩn quýt với lão như trẻ mồ côi cha khát tình phụ tử. Tuy tuổi tác không đủ tạo khoảng cách thế hệ, bên cạnh lão tôi thấy mình chẳng khác chi một đứa nhỏ 10 tuổi. Với Khánh tôi đã thêm biết mấy được thể hiện tình mẹ bao la. Với tay thợ khóa, có nguy cơ tôi thành quân giáo đưa lối dẫn đường cho hắn cài tà quy chánh. Quái dị là từ cái đêm 25, tôi có vẻ ngong ngóng ngày đầu tháng. Hẳn sẽ trở lại cho tôi nộp tiền lương hay không thì tôi vẫn có thể sống với câu chuyện này ít nhất là mười năm nữa, như đã ôm bó rau kinh giới để quanh quẩn với Khánh. Người ta có thể mất đi những hình ảnh, nhưng mùi cò chết hay mùi hôi nách thì vẫn còn đó nỗi buồn.

collars, and a pocket on the left produced by Thành Công Factory, very popular in the 1980s.

A pile of sleeveless T-shirts which cost twenty thousand VN đồng each, collected here and there year after year. A pile of wide-leg pants with box pleats and slim pants with inverted pleats. Of course I know what my clothes look like, how could he see them? It is pitch dark. He must have stolen this idea from some Hollywood action movie and disconnected the circuit. But if he has good sense of smell, I bet he will undoubtedly perceive the fragrance of marjoram mixed with the smell of clothing from the past. I conclude:

See, just old stuff!

Don't buy time. Where's your money and jewelry?

Haha... he makes me laugh.

How can I make such a fortune if not involved in trading? As a retired teacher I just go from house to house tutoring kids a few hours per day, and give one or two piano lessons on the weekends. No jewelry. I'm allergic to any kind of metal, especially the precious ones which are itchy to wear. I used to have a rather expensive watch with leather strap but it was snatched some time ago. God, it is no use pouring my heart out to a burglar; he will plug his ears at such bla bla bla. Some people have been tortured to death for a small amount of money.

Mustering all courage, I answer:

Sorry, neither a dime nor an ounce.

Unable to restrain his anger, he yells at me:

You, hardheaded! Wanna play tough?

At this he gives me a hard slap in the face that makes me lose my balance and fall back onto the edge of my bed. I rub the side of my face with my right palm, tasting something salty on

my tongue. Whispering as if telling a bedtime story, I try to keep the expressive tone of an excellent teacher who used to win the Golden Chalk Prize five years in a row:

With your dagger in hand, just give me a stab in the chest instead of a slap in the face. You think I'm leading a wealthy life? Have a look around the house! You are free to take anything you think worthwhile. I only get paid at the end of the month; today is only the twenty-fifth. I still have 400.000 đồng in a little purse left in the kitchen, take it. The piano is also yours; you can sell it for at least a few million đồng.

Gradually getting used to the dark, I can see him standing still in front of me listening carefully, his eyelids droop. Breaking into somebody's house is quite an effortless job for a locksmith, but robbing might not be his "forte"; as an amateur, he knows he is dealing with an individual who has nothing to lose. A grandma hardly inspires sexual assault. But why does he let me ramble on and on, bizarre! Seizing his undecisive attitude, I bargain:

Come back next week. I'll have gotten paid by then and you can take my entire salary. Granny knows your address and phone number, also remembers your name - Hải, right? You are my motorbike man's acquaintance, Binh. I still keep your name card but wouldn't bother to call the police. It's just my sympathy for Mister Locksmith. I know you are facing financial difficulties that compel you to take this risk, having no other choice. You don't look evil. Abruptly he crouches down as if to avoid the trajectory of a bullet, hands covering his spiky-haired head:

Your helpless living condition triggers my evilness. To tell the truth, my family is facing

dire economic problems. My wife will soon give birth to our first child, and me, an alcoholic gambler.

I toss back at him:

God! You should have found something honest to do to struggle against poverty. How long could you survive as a burglar? If you accidentally killed someone, and have to serve a life sentence or face the death penalty, who would take care of your wife and baby? Are your parents still living?

He snuffles and wipes away his tears with the back of his hand. I can't help but go on:

Reconnect the circuit. Let's go to the ground floor and granny will collect all the money left to give you. Come back at the beginning of the month to share with granny her monthly salary. Some minutes ago I had suggested handing him all my salary, now we turn out to be sharing it. But the locksmith is in such an embarrassing situation that he neglects the details of the negotiation.

Unexpectedly, he stands up and wearily walks out of the room dropping his heavy footsteps down the stairs. I keep close behind, my chest sounds boom... boom... like drumbeats. Allo...allo...my adrenaline is up, heartbeats arrhythmic, blood pumping at warp speed due to strong emotions. Would my neighbors believe my story, if I later told them? Who would expect him to pitilessly open his callous hand to take 400.000 đồng from grandma before calmly walking out by the front door after having entered by the broken window?

6. In the last week of April, my relationship with the older artist visibly wanes. He must have realized my thirst for paternal love, which

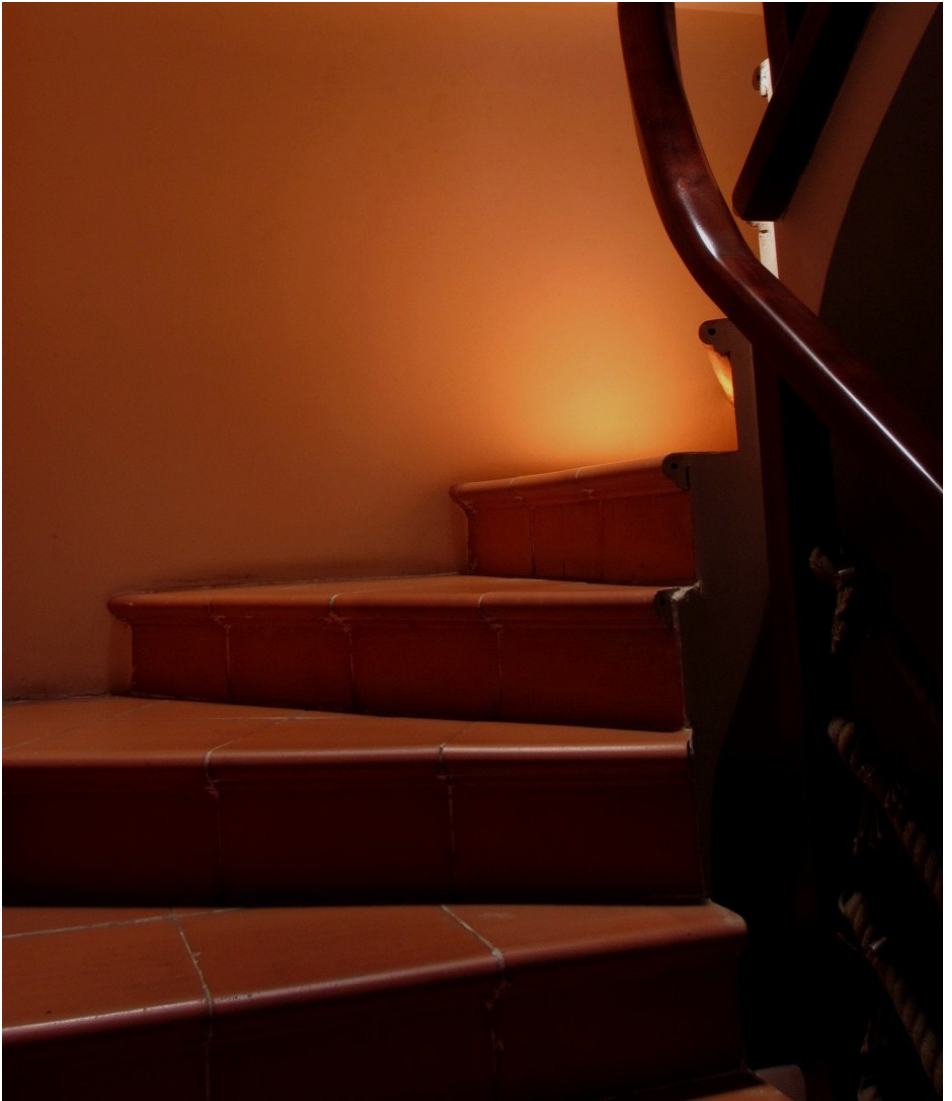
explains why I keep hanging on to him. Though the difference in our age is not big enough to create a generation gap, with him I always feel like a ten-year-old child. With Khánh I used to long to show him my unconditional love as a mother in disguise. With the locksmith, I seem to become a guardian that can guide him on the right path of life. What is odd is that after the night of April the twenty-fifth I look forward to the beginning of May. Whether or not he comes back to rob me of my salary, I will continue living with this story for at least ten more years in the same way I have treasured the bunch of marjoram bought on the morning after the breakup with Khánh, occasionally availing myself with the sad fragrance of the past. One may forget figures and images, but the smell from dead herbs and the odor from under somebody's armpits always arouses haunting melancholic memories.

¹ Ngày ba bữa vỗ bụng rau bình bịch
Người quân tử ăn chẳng cầu no
Đêm năm canh yên giấc ngáy kho kho
Đòi thái bình cửa thường bỏ ngõ

² Bà ơi cháu rất yêu bà
Đi đâu bà cũng mang quà về cho

³ Ngậm Ngùi music by Phạm Duy, lyrics from
poem by Huy Cận

⁴ Dù ai ruộng sâu trâu nái đụn lúa kho tiền
Cũng bất quá thù tài chi lỗ

Art by Trần Thị NGH

Trần Thị NGH was born and grew up in the South of Vietnam. Her first collection of short stories, *Những Ngày Rất Thong Thả*, was published in 1975 by Trí Đăng Press, Saigon, Vietnam but not distributed due to the fall of Saigon. Since then she has published three collections of short stories in Vietnamese outside of Vietnam that were later published in Vietnam: *Nhà Có Cửa Khóa Trái* (Văn Nghệ, California, USA, 1999; Hội Nhà Văn publishing house, Vietnam, 2012); *Lạc Đạn* (Thời Mới, Toronto, Canada, 2000; Văn Học, Vietnam, 2012); and *Nhân Rúm* (La Frémillierie, Paris, France; 2012, Hội Nhà Văn, Vietnam). Her debut novel *Ác Tính* was published 2018 by Nhân Ảnh publishing house, Toronto – Canada, and later by Domino Books; Hội Nhà Văn publishing house in Vietnam, 2019. She lives in Saigon and Paris.

Paul Christiansen earned his MFA at Florida International University and currently resides in Saigon where he works as content director for Saigoneer. His is the author of the forthcoming *Beneath Saigon's Chò Nâu* (Phương Nam Publishing House), a bilingual collection of essays translated by Trần Thị NGH and co-editor of *A Rainy Night in the City* (Hanoi Publishing House), a bilingual anthology of short stories.

Trần Thị NGH sinh ra và lớn lên ở miền Nam Việt Nam. Tập truyện ngắn đầu tiên của cô, *Những Ngày Rất Thong Thả*, được xuất bản vào năm 1975 bởi NXB Trí Đăng, Sài Gòn, nhưng không được phân phối do chính quyền Sài Gòn thất thủ. Kể từ đó, cô đã xuất bản ba tuyển tập truyện ngắn bằng tiếng Việt ở nước ngoài (về sau cũng được xuất bản tại Việt Nam), bao gồm: *Nhà Có Cửa Khóa Trái* (Văn Nghệ, California, Hoa Kỳ, 1999; Nhà xuất bản Hội Nhà Văn, Việt Nam, 2012); *Lạc Đạn* (Thời Mới, Toronto, Canada, 2000; Văn Học, Việt Nam, 2012); và *Nhân Rúm* (La Frémillierie, Paris, France; 2012, Hội Nhà Văn, Việt Nam). Tiểu thuyết đầu tay của cô, *Ác Tính*, được phát hành vào năm 2018 bởi NXB Nhân Ảnh, Toronto – Canada, và về sau là NXB Domino Books; NXB Hội Nhà Văn tại Việt Nam, 2019. Cô hiện đang sống ở Sài Gòn và Paris.

Paul Christiansen tốt nghiệp chương trình thạc sĩ tại Florida International University và hiện đang sinh sống tại Sài Gòn, nơi anh đảm nhận công tác định hướng nội dung cho Saigoneer. Anh là tác giả của tựa sách sắp xuất được xuất bản, *Dưới Tán Chò Nâu Sài Gòn* (NXB Phương Nam), một tuyển tập tiểu luận song ngữ do Trần Thị NGH biên dịch. Anh cũng là đồng chủ biên của *Một Đêm Mưa Thành Phố* (NXB Hà Nội), một tuyển tập truyện ngắn song ngữ.

IN MY EAR, YOUR VOICE STILL FLICKERING

Bên tai tôi, giọng người vẫn chờn vờn

Phan Nhiên Hạo · Hai-Dang Phan · Tri Ròm · Dạ Ngân
Quan Manh Ha · Brian Hoang · Khải Đơn · Linh Duong
Nguyễn Phan Quế Mai · Quyên Nguyễn-Hoàng
Phuong Thao · Andrew Lam · Minh là Đỗ · Andrew Lam
Yên Đỗ · Tra Nhu · Nhã Thuyên · Kaitlin Rees · Bu
Thu Uyên · Minh Phương · Dao Strom · Vi Khi Nao
Linh San · Thanh-Tam Nguyen · Huyền Linh · An Ho
Trần Thị NgH · Paul Christiansen · Hannah Hoàng

The Big Read is a program of the National Endowment for the Arts in partnership with Arts Midwest, designed to revitalize the role of reading in American culture.

MIAMI DADE COLLEGE DISTRICT BOARD OF TRUSTEES

Michael Bileca, Chair • Nicole Washington, Vice Chair
Dr. Anay Abraham • Roberto Alonso • Maria Bosque Blanco • Marcell Felipe • Ismare Monreal

Madeline Pumariega, President, Miami Dade College

Miami Dade College is an equal access/equal opportunity institution which does not discriminate on the basis of sex, race, color, marital status, age, religion, national origin, disability, veteran's status, ethnicity, pregnancy, sexual orientation or genetic information. Additional information may be obtained by contacting the College's Equity Officer: Dr. Joy C. Ruff, Director, Office of Equal Opportunity Programs/ADA Coordinator/Title IX Coordinator, at (305) 237-2577 (Voice) or 711 (Relay Service), 11011 SW 104 St., Room 1102-2, Miami, FL 33176jruff@mdc.edu